

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף ג' אומנויות
הפיקוח על הוראת אומנות התיאטרון

קול קורא בהוראת אומנות התיאטרון תשפ"ה תמצית מהמחצית

באסופה זו מוצג מחר פרויקטים ייחודיים בתיאטרון לשנת תשפ"ה,
המחזיקים כיצד התיאטרון משמש ככלי חינוכי רב-עוצמה המטפח
יצירתיות, מחצק עבודת צוות ומעצים תחושת קהילתיות.

מקריכות מרכזות ארציות בהוראת אומנות התיאטרון
יובל אלזרבי ואיכל אפנר

תיאטרון בסקית, ביה"ס: ליבורי ישראל ת"א מורה: קבורית בן יוסף

צילוי האוסיקה - מחצאר בית ספרי

בית ספר: אורות עציון - אפרת | מורה: רעות גלמן | כיתות: ק-ח

פילוח תחומים אומנותיים

המחצאר פילוח מאוון רחב של תחומי אומנות: עיצוב ובניית תפאורה מרהיבה, משחק דרמטי, כוריאוגרפיה וריקוד, התעמלות קרקע אקרובטית, שירה סולנית ומקהלה. כל אלה התמצאו לחוויה אומנותית עשירה ומלאה השראה.

עבודת צוות בין-לילית

באופע צה השתתפו למעלה מ-300 תלמידות מכיתות ק-ח, כל תלמידה לילתה את כשרונותיה הייחודיים ותרמה את חלקה לאופע המשותף, כמו כן נרקמו יחסים משמעותיים בין התלמידות בכיתות השונות.

חיבור קהילתי מעצבים

ההצלחה המרשימה של האופע, שזכתה לפני ערבי הופעות באולם מלא עק אפס מקום, הקדישה את העוצמה של היצירה המשותפת. הפרויקט העצבים את תחושת האזווה והשייכות בקרב התלמידות והקהילה, והותיר חותם על כל המשתתפות והצופים כאחד.

1

2

3

צילום: יהונתן פורט שיא קול האברה ותאורה

'תיאטרון חי' של נשים פורצות קרק

בית ספר: אפרתה | מורה: יפית בן צמרה | כיתה: ו'

חיבור לעבר

באסצרת הכנת תלמידות כיתה ו' לליל המצוות נצרך כל שנה בביה"ס תיאטרון חי של נשים פורצות קרק, המנולאים נכתבו ע"י המורה יפית בן צמרה. התלמידות מלמדות דמויות של נשים יהודיות פורצות קרק, נשים שהטביעו חותם ועמדו בחזית ההיסטוריה והמסורת היהודית, נשים כמו: שלומית קיסיק, ד"ר הלנה כהן, גאנס קלטי, המלכה אסתר ועוד.

העצמה אישית

התהליך היצירתי מעניק לתלמידות כלים להעצמה אישית, מפתח מיומנויות של ביטוי עצמי וביטחון, מחזק את הזהות האישית והקולקטיבית שלהן קרק הצהות עם דמויות מעוררות השראה, אשר סללו נתיבים חדשים עבור הדורות הבאים

חווייה קהילתית

הקהל נע במסע חווייתי ברחבי בית הספר, פוגש את הדמויות בסביבות המשחזרות את התקופות ההיסטוריות השונות, ומתחבר באופן בלתי אמצעי לסיפורים מעוררי ההשראה של נשים עיצבו את ההיסטוריה היהודית.

הבובה אקברת - לומדים שיתוף פעולה ותקשורת

בית ספר: כסרף חרובית | מורה : היאן א'ועה | ביתה: א'

חיבור פיזי

1

תלמידי ביתה א' מתחברים לעולם הבוכנאות דרך חוויה חושית ואוחשית, לומדים להפעיל את הבובות בתנועות מדויקות ומלאות הבעה ומפתחים מיומנויות מוטוריות עדינות.

הענקת חיים

2

התלמידים מעלים את כוחו של הקול כמעניק אישיות ונשמה לבובה, מתרגלים שינויי טון, הקלשות והבעות ראשיות מאוננות, ויוצרים דמויות אמינות ומרתקות שמתקשרות עם הקהל.

עבודת צוות

3

הפרויקט מטפח ערכים של שיתוף פעולה ואחריות קבוצתית, כאשר כל תלמיד לומד לתרום את חלקו הייחודי, להקשיב לאחרים, ולהבין כיצד העבודה המשותפת מובילה ליצירה שלמה ומשמעותית יותר מסכום חלקיה.

חיבור קהילתי

4

הפרויקט מחבר את התלמידים לנפש של קהילתיות, שכן כל תלמיד תורם לעבודת הצוות ומספיע על התוצאה המשותפת. באמצעות הפעלת הבובה, התלמידים מפתחים מיומנויות של כיסורים חברתיים ותקשורת, ובכך מתחברים אחד לשני ולתהליך הלמידה הקבוצתי.

שפות, טבע וקהילות

בית ספר: חקשני ירכא | מורה: מירה מכתוב | כיתה: ה'

מירה על הטבע

עלילת ההצגה מתאקדת במסע קסום ביער, הכרות עם משווא העצים ובעלי החיים והעברת מסר חשוב אודות אחריותנו המשותפת לשמירת הטבע והסביבה.

יצירה משותפת

ההצגה נוצרה בתהליך יצירתי משותף של התלמידים עם המורה מירה, תוך טיפוח ערכי שיתוף פעולה וחיזוק תחושת הקהילתיות בבית הספר.

רה-לשוניות

ההצגה משלבת שלושה שפות: ערבית, עברית ואנגלית. היצירה התיאטרונית מקדישה את העוסק התרבותי והחשיבות של הבנה בין-לשונית בחברה משוואת.

הפרויקט הינו יוצא מחרוזת בבית הספר 'חקשני ירכא', המשלבת באופן מרשים ערכים חינוכיים עם אומנות התיאטרון. קרק החוויה התיאטרונית, התלמידים רוכשים לא רק מיומנויות במה, אלא גם מפתחים רגישות לתקשורת בין-תרבותית ומעמיקים את תחושת האחריות הסביבתית והחברתית שלהם.

סיפורי עס - תוטי ציכרון בין קורות

בית ספר: עמר בן אלחטאב אוק אל פחם | מורה : ריס אחא'נה | כיתות : ה'-ו'

מורשת מקור לקור

שילוב אומנויות

חיצוק צהות

המחצה מחייה אוצרות
תרבותיים עתיקים,
סיפורי עס שנמסרו מפי
סביב וסבתות וממרת
מסורות שעברו כלפיק
בין הקורות קרק חוויה
תיאטרלית משולבת.

ההפקה משלבת עושר
אמנותי: סיפורים עממיים,
שירי מסורת ומשחקי
ילדות של פעם.
שילוב זה יוצר עשר
תרבותי בין-קוריים ומעניק
לקהל חוויה רב-חושית.

התהליך היצירתי העצום את
תחושת השייכות והלאווה
התרבותית בקרב
התלמידים, חיצוק את הקשר
למורשת המקומית, ויצר
מרחב בטוח לביטוי אישי
וקולקטיבי תוך שיתוף פעולה
קהילתי משמעותי.

תיאטרון קילמא

בית ספר: כצנלסון - חולון | מורה: אדווה רפאל | כיתה: ו'

יצירת סצנות

תלמידי כיתה ו' מפתחים ומביימים סצנות קרמטיות עשירות המסקפות קילמאות חברתיות ואותנטיות מחיי היומיום בבית הספר. התלמידים לומדים לזהות מצבים מורכבים, לנתח אותם ולבטא אותם באמצעות משחק תיאטרלי מעמיק.

צפייה משותפת

תלמידי כיתות ד'-ה' צופים בהצגות המרתקות, מה שיוצר לשר חינוכי בין שכבות הגיל השונות. הצפייה המשותפת מטפחת הקשבה פעילה ומעודקת את הצעירים לחשוב על האופן שבו הם מתמודדים עם אתגרים חברתיים קומים.

דיון ורפלקציה

בתום כל הצגה מתקיים דיון מונחה בו התלמידים חוקרים את הקילמא המרכזית שבה צפו מצויות מלונות. המשתתפים מעלים פתרונות אפשריים, בוחנים את ההשלכות של בחירות שונות ומשתפים בניסיון האישי שלהם כחלק מתהליך המפתח חשיבה ביקורתית ואמפתיה.

חשיבות פרויקט התיאטרון במסלול שעות "הקול קורא" במסלול ההוראה בבית הספר

העצמה אישית
1 פיתוח ביטחון עצמי, מסוגלות ואומץ לביטוי עצמי

2 כיסורים חברתיים
טיפוח שיתוף פעולה, הקשבה פעילה ואמפתיה

3 צהות תרבותית
העמדת החיבור לאורשת, לערכים קהילתיים ולסיפור הקולקטיבי

4 קהילתיות
יצירת תחושת שייכות, אחריות הקדית ותרומה לקולקטיב

הפרויקטים המוצגים באסופה זו הם רק תמצית מהעושר האומנותי והחינוכי שאוריות התיאטרון יוצרים בהוראת אמנות התיאטרון בכיתת הלימוד. פרויקטים אלו, מספקים את הכוח הטרנספורמטיבי של אמנות הבמה ככלי חינוכי רב-ממדי. באמצעות התנסות במשחק, יצירה מסתעפת וביטוי אישי, התלמידים לא רק רוכשים מיומנויות חיים חיוניות, אלא גם מעצבים את זהותם האישית, מתחזקים קשרים בין-אישיים ומטפחים תחושת שייכות עמוקה לקהילה. תודה לכל האורות והאורים המסורים והתלמידות והתלמידים היצירתיים שהפילו חיים בפרויקטים הארשימים הללו. יחד, הם מוכיחים כיצד התיאטרון ולימודי אמנות התיאטרון מהווים ערך ממשעותי בין למידה, התפתחות אישית ובניית קהילה.

ביה"ס נווה נחום באר יעקב מורה: אל בן עזרא

ביה"ס אלון ירושלים מורה: דפנה שרטייה